

PIKNIK JE SOUČÁSTÍ MÉHO ŽIVOTA

Rozhovor s ředitelem Volyňské kultury Jiřím Houzímem

Jiří, odcházíš do penze a končíš jako šéf Volyňské kultury. Bylo to pro tebe těžké rozhodování?

Nebylo. Pracovat do 60 let je tak akorát. Věk odchodu do důchodu 63 a půl roku dovrším v září, dojedu do konce roku. Stárnu, a ať do dělají mladší. Výběrové řízení proběhlo, nástupce mám, takže předám a budu si dělat, co mě baví.

A co tě baví?

Mám chalupu, mám barák a mám divadlo. Divadlo bude opět mým velkým koníčkem.

Jak dlouho jsi byl v čele Volyňské kultury?

Nastoupil jsem v květnu 1991 jako zaměstnanec, v červenci jsem byl vedoucím Městského kulturního střediska. Pak mě přejmenovali na ředitele a po reorganizacích bylo ze střediska Kulturní centrum. Sloučením Městského muzea a kulturního centra a odboru úřadu Městská knihovna pak vznikla dnešní Volyňská kultura, kterou vedu.

Divadelní Piknik Volyně tedy není jedinou činností, kterou provozujete. Co všechno obnášela tvoje práce a práce tvých kolegů?

V malých městech a obcích je podle mě kultura servisem. Servisem pro spolky, pro občany. Nabízíme možnosti spolupráce, provozujeme kino, pomáháme amatérským divadlům. Děláme zábavy a plesy, ale ve spolupráci se spolky, školami. Nabízíme prostory začínajícím kapelám. Vždy je lepší, když přijdou lidi a spolky a řeknou „Chceme udělat, pomozte nám“, než abychom lidem vnucovali námi vymyšlený program.

Piknik je ve Volyni osmým rokem, vzpomeneš si na moment, kdy jste začínali?

Vzpomenu, přihlásili jsme se na výzvu NIPOS-ARTAMA, že bychom to chtěli dělat. Organizovali jsme před tím krajskou přehlídku, protože to nikdo jiný dělat nechtěl, moc nám ale nešlo sehnat porotu, nedařilo se nám to, měli jsme i nějaké neshody. Deset let jsme to nějak zvládali, ale pak jsme si řekli, že už jsme se vyčerpali a přehlídky se ujali

v Dačicích. Když pak ARTAMA přišla s tím, že hledá menší město pro pořádání národní přehlídky, rozhodli jsme se podat nabídku a podařilo se.

Zalitovali jste někdy, že jste se do tak velké přehlídky pustili?

Každou chvíli... Ne vážně, někdy to je o nervy, ale za ty roky už víme, co a jak. Máme snahu, aby tu pro účastníky bylo každý rok něco nového. Třeba letos čajovna, v prostoru, který byl otevřený už loni, ale nic tu nebylo a nikdo sem nechodil. Hledáme prostě nové cesty, jak přehlídku zatraktivnit. Není totiž jen o divadle, ale měla by být i příjemně přátelským setkáváním.

Je nový ředitel nakloněný divadlu a zůstane přízeň národní přehlídce zachována?

Ve Volyni má divadlo takovou tradici, že mu nic jiného nezbyde. Když nebude divadlo mít rád, tak si ho bude muset zamilovat. Ale vážně, je to člověk pohodový, nemyslím, že by v tomhle směru měly být nějaké problémy.

Kromě chalupaření se chceš věnovat divadlu. Budeš ho i hrát?

SRANDA ZE STARÝCH LIDÍ JE PRO NĚKOHU NEVHODNÁ

Rozhovor s režisérkou Ivou Šimkovou a Ivou Müllerovou

Proč právě tato hra, čím vás zaujala?

Iva M.: Zaujalo nás téma a brali jsme ji jako výzvu, líbila se nám hned, jak jsme si ji přečetli. Když jsme si ji přečetli podruhé, zjistili jsme, že ztvárnit to bude hodně náročné a v podstatě to nás oslovilo, to napětí mezi fikcí a realitou.

Iva Š.: Mě bavilo ještě to, že jsou tam dobré fóry, že skrz tu srandu zprostředkováváme vážné téma. Naším záměrem bylo, aby to byl takový detektivní příběh, rébus. Nechtěly jsme, aby od začátku bylo jasné, že ty dvě kamarádky jsou mrtvé.

Jak jste se ke hře vlastně dostaly? V Česku není příliš známá.

Iva Š.: Hra u nás měla českou premiéru. Dostali jsme se k ní tak, že naše dramaturgyně ji našly na Aurapontu, zalíbila se jim anotace, my jsme si ji pak přečetli a začali hrát. Na premiéru přijela paní překladatelka, aniž bychom to věděli. Byla velmi potěšena, řekla, že ty fóry, ty slovní hříčky a přísloví jsme tam zanechali.

Iva M.: Byla ráda, protože jí to dalo hodně práce přeložit a takhle se to dostalo k lidem, a také byla šťastná, že jsme příliš neškrtili, že jsme tam zanechali její rukopis.

Takže humor byl už přímo v předloze, respektive v překladu?

Iva Š.: Ano, my jsme se ho poté sice snažili podpořit hereckou akcí, i když byl už hodně zakotven v textu.

Bylo hodně těžké postihnout inscenaci tematicky? Dělalí jste si například nějaký výzkum či debatovali téma s herci? Či jste šli čistě po textu?

Iva Š.: Pracovali jsme hodně s textem, také s postavami. Bylo těžké si ujasnit, jaká která postava je, jaký má charakter, jaký má vztah k Almě. Soustředili jsme se hodně na jejich vzájemnou dynamiku.

V anotaci píšete, že představení nutí hledat odpověď na otázky, které nejsou vysloveny. Jaké jsou to otázky?

Iva M.: Myslím, že otázek tam je dost. Ne každý hned pozná, kdo je Alma, co se jí stalo, proč se jí to stalo. To je jeden okruh otázek. Ten druhý je pak to, jak se k tomu tématu osobně stavíme a jestli jsme připraveni na to, že nás něco takového může potkat nebo potká v životě, že to může potkat naše blízké. Těch otázek je tu několik, včetně toho, jak se k tomu staví naše společnost, na jaké jsme úrovni.

Takže si myslíte, že tématem třeba prolamujete nějaké tabu? Protože samotná otázka stárí i mentálního zdraví jsou stále tabu, bylo tedy jedním z vašich cílů donutit diváky vystoupit z jejich komfortní zóny a přemýšlet?

Iva Š.: Určitě jsme si uvědomovaly, že to bude kontroverzní, že to ne každému může sedět, nemusí ho to pobavit ani zaujmout. Protože někdy je sranda ze starých lidí pro někoho nevhodná, myslí si, že si ze stárí nemůžeme dělat srandu.

Iva M.: Ale my jsme si z nich nedělali přímo srandu, my jsme spíše přes humor chtěli ukázat jisté problémy a témata.

Čerpali jste z nějaké přímé zkušenosti, třeba s blízkými?

Každý z nás má v okolí staré lidi, o které je třeba se starat. Známe spoustu lidí, kteří se s tím musí vyrovnat, a každý se s tím vyrovnává jinak. A to nejen se stárnutím, ale především s traumaty, která držíme uvnitř sebe. Ve stárí jsou totiž stále více a více intenzivní, pokud s nimi člověk není smířený z dřívějšíka.

Anežka Malčíková

POMALU UMÍRAJÍCÍ HRA

Rakouská dramaturgyně a autorka Anita Augustin napsala svou hru Jednou hole, jednou na nože původně jako román, který následně zdramatizovala. Románová předloha je však z divadelního textu patrná, odkazují k ní monology, literárnost dialogů i stavba celé hry.

Hlavní hrdinka Almut Blocková je postarší žena, která moc dobře ví, že jednou přijde doba, kdy ti všechno vezmou – byt, nábytek i samotu, a místo toho ti dají životopisný dotazník. To, že člověka už přestalo bavit malovat na sklo a chtěl by se věnovat bojovému umění, nikoho nezajímá, klíčové jsou v dotazníku spánkové návyky. Almut říká, že usíná dobře, spí dobře, probouzí se dobře, zkrátka, co se spánku týče, je u ní všechno normální. V průběhu představení, resp. šetření soudního znalce dr. Kluppa se však ukazuje, že Almut se už 40 let bojí zavřít oči, že už 40 let vlastně nespí. Almut pak postupně spolu s doktorem rozmotává a odhaluje příčiny svého utajovaného stavu. Ve vyprávění jí pomáhají dvě nejlepší přítelkyně Karlotta a Suzanna, tedy pankáčská učitelka, vlastně pokladní, a podivně načančaná panička, ve skutečnosti nápočedka. Sama Almut se vydává za režisérku. Kdo však někdy viděl režiséra, který by hercům nosil vyprané prádlo? Oblíkačka Almut si prostě pořád něco namlouvá, všechno, co říká, je ještě trochu jinak, to, co vypadá jako zřejmé a nezpochybnitelné, může být ve skutečnosti úplně obrácené.

Ukazuje se, že Almut žije už 40 let s chronickým posttraumatickým syndromem, se dvěma parazity, kteří ji sžírají, a budou pokračovat tak dlouho, dokud si nekoušnou naposled. Almut nemá televizi, ale má problém. A tím problémem není jenom stárnutí a postavení seniorů ve společnosti.

Divadelní soubor Rájec-Jestřebí, který hru Jednou hole, jednou na nože pro české publikum objevil, se pod vedením režisérky Ivy Šimkové pustil do inscenování evidentně s chutí a s vědomím vážnosti i komičnosti textu. Tomu odpovídá herecké obsazení, snaha o životní nadhled i řešení scény. Hraje se pouze s několika barevnými kostkami, které se využívají pro členění prostoru (např. autobus, kavárna, řečnický pultík), k demonstraci přístupů a vztahů (např. práce učitelky s žáky) či k vyjádření emocí, zejména vzteku. Dalším scénografickým prvkem je průhledný bílý horizont, který představuje hranici na onen svět.

Všechny tři herečky – Hana Kuběňová, Iva Müllerová, Hana Hortová – dobře chápou charakter svých postav a v rámci svých hereckých možností s nimi

Bylo to náročné a vyčerpávající, plné emocí, někdy místy hodně šokující, občas jsem měl pocit, že odsud musím utéct pryč, jak moc to bylo intenzivní.

Milan, Dačice

Speciálně paní, která hrála Almu, byla skvělá. Ale na takové horké nedělní odpoledne to bylo fakt hodně těžké téma. Zamyšlení fajn, herecké výkony moc pěkné, ale možná bych v tom horku dala přednost něčemu lehčímu.

Marie, Kašperské hory

Velmi zajímavá předloha, těžké téma, zpracováno s nadhledem. Současné téma, které mi nahání strach.

Lenka, neuvedeno

Myslím, že to hráli moc pěkně, ale nelíbil se mi text, neoslovil mě. Bylo to příliš předvídatelné. To cílené matení mezi fikcí a realitou možná fungovalo na jiného diváka, ale mě bohužel napadlo hned na začátku, že ona bude původkyní problému.

Kotál, Plzeň

zdatně pracují. Představení je od počátku příjemně našlápnuté, vrší se chytré myšlenky i překvapivé slovní zvraty, rozehrává se vztah tří, sice rozdílných a svérázných, ale zato dobrých kámošek. Všechno spěje k moudré, hořké komedii o problematice stáří. S příchodem dr. Kluppa se však žánr promění až v jakousi detektivní hru, které padá řemen. 100 minut se bohužel stalo pro inscenaci vraždou s pomalu přicházející smrtí. Pokud by autorky úpravy byly odvážnější při škrtání, posloužily by lépe inscenaci, tématu stárnutí i vypořádávání se s prožitým traumatem.

Zuzana Vojtíšková

LIDÉ DNES JINAK VNÍMAJÍ

Rozhovor s režisérkou Evou Petrželovou

Mohla byste se prosím představit?

Učím dramaťák v Blansku, vedu soubor Kolárka, kde mi vyrostli následovníci, někteří studují režii nebo divadelní vědu a dělají si ze mě legraci, že mám ráda hry s přesahem. Nemám ráda, když jsou divadla plochá, jednovrstevná, každý by si v nich měl najít to své. Stejně jako příběh o Karkulce, kdy jiné věci objevujete v pěti a jiné ve třiceti, stejně tak funguje naše přestavení.

Téma inscenace se mě dotklo...

Myslím si, že autorka scénáře Kateřina Rudčenková opravdu trefně popsala, co je mezi ženami tématem, popsala vztah mezi matkou, dcerou a babičkou. Já jsem v době zkoušení inscenace řešila osobní život a věřím, že právě to, co je osobní, hodně lidí osloví. Inscenace je složitější, jsou tam vsuvky mezi fantazií a realitou a čtyři roviny: realita, babička, společné ženské téma a snění-moře.

Jak jste na text narazily?

Scénář je opravdu dobrý, byla ve finále Cen Alfréda Radoka, které sledujeme. Než jsme jej zinscenovaly, byl čten v Německu jako čtená hra a vím, že byl zdramatizován v rozhlasu.

Takže vaše inscenace je prvním divadelním ztvárněním textu?

Ano. Byla to magická věc, poprvé jsme hrály na jaře a Kateřina (autorka textu, pozn. red.) přijela čtyřladvacátého dubna a hledala Veverskou Bítýšku a zrovna byla v ulici Čtyřladvacátého dubna a hledala místo premiéry.

Jak jste přistupovali k obsazení?

Pracuji tak, že než rozdám role, tak si rozebereme text do detailů a pak zjednodušíme. Ptáme se po charakteristice postav. Herečka Jarka měla problémy s větou: „Až umřu, tak mě tady rozsypej.“ Druhá herečka Jitka, která nemluví sprostě, měla problémy říct píča. Každý má své hranice, ale hra je napsaná tak, že vše má svůj smysl.

Někomu připadala inscenace svou mnohovrstevnatostí komplikovaná, jak jste ji „čistily“?

Používala jsem výtvarné prostředky a symboly. Toto představení je ve starém duchu, kdy se používají symboly, které mě moc baví. Současné divadlo, např. německé by absolutně na této přehlídce neuspělo, v něm se přestalo pracovat se symboly.

Máte pocit, že se z dnešního divadla symboly ztrácejí a mluvíte o generačních rozdílech ve vnímání divadla?

Ano. Myslím si, že amatérské divadlo by mělo ukazovat profesionálům nové směry a uvažování. To zdůrazňuje i profesor Císař. Amatéři byli vždycky živnou půdou, ze které rostli profesionálové. Například pro mě není až tak důležitý děj, mám ráda divadlo, které vyvolává pocity, obrazy, představy a impresi. Na jedné přehlídce byl porotce, který nám vytkl, že inscenace postrádala děj. On měl rád Shakespeara a říkal, že mu nevadí, když se Shakespeare hraje v riflích, ale musí tam být dějová linka. Tím ukázal, že v rámci nového uvažování o divadle neumí pochopit nic jiného než Shakespeara v riflích. Lidé dnes ale jinak vnímají. Vnímání se nezakládá na slově, ale na pocitu a tomu je potřeba přizpůsobit divadlo. A také hodnocení z řad porotců je důležité pro vývoj amatérské scény.

Irena Knetlová

PO ČEM TOUŽÍ SOUČASNÉ ŽENY?

Tři bílé nevěsty vyhlíží z okna svou bílou budoucnost. Popelka, Sněhurka, Šípková Růženka. Není jim to blbý, že na ně věří děti – na takový bílý krávy? ptá se básnířka a dramatička Kateřina Rudčenková, která využila hrdinky tři známých pohádek k mudrování o tom, jaký je obraz žen v současné společnosti, čím je formován a k čemu je nutí. Popelka, Sněhurka i Šípková Růženka čekají na své ženichy, které si v podstatě ničím nezasloužily. Svatba je naplněním jejich životů. Je to však skutečně to, po čem touží současné ženy?

Vůně třešňového dýmu není žádnou pohádkou. Zachycuje životní postoj tří žen jedné krve: babičky Valérie, matky Marie a dcery Anny. Anna je oceňovanou malířkou, sama si však není jistá, kým je a kde žije. Její praktická matka Marie, soudkyně Nejvyššího soudu, to vidí jasně: Anna by si měla najít pořádné zaměstnání, které ji uživí, vdát se a mít děti. Přestože se matka s dcerou evidentně mají rády, konflikt visí ve vzduchu. Právě proto se zjevuje babička, která přichází ze záhrobí. Něco takového se děje jen tehdy, když je to opravdu nutné.

Všechny tři ženy postupně divákům předestírají své osudy, popisují, co se od nich očekávalo, čím byly nebo jsou limitovány a co musely zvládnout. Výsledkem sdílení příběhů je to, kvůli čemu se babička vrátila na zem: matka Marie pochopí, že by měla nechat Annu jít svou vlastní cestou. A Anna sama sobě něco takového konečně dovolí taky: ano, nemusí se vdát a mít děti, její rod může spolu s ní skončit a nikdo jí to nebude vyčítat.

Lyrický text Kateřiny Rudčenkové o složitém údělu žen evidentně rozděluje publikum do dvou názorových táborů: ten první souzní s pocity hlavní hrdinky a rozumí jejím potížím s hledáním sama sebe, ten druhý se vnitřně bouří, vnímá text jako terapeutické psaní, které pojmenovává svět až příliš zjednodušeně a jednostranně.

Třebaže patřím k tomu druhému názorovému proudu, musím přiznat, že režisérka Divadla Prkno Eva Petřelová se snažila hře v dobrém slova smyslu posloužit. Herečky Veroniku Vítkovou, Jarku Vykoupilovou a Jitku Malčíkovou vedla ke střízlivému, nenucenému projevu odpovídajícímu charakteru postav. Při inscenování využila prostředky, které jí nabízel samotný text: pracovala s jednoduchými symboly, které začínaly u poskvrnění bílých šatů krví a končily rozvřením pruhů látky, které babička na valše vydrhla doběla. Vztahy mezi matkou a dcerou neřešila jen slovně, ale rozehrála je přes obraz, který Anna v průběhu představení maluje. Pro přechod mezi „reálným“ a pohádkovým světem zvolila písničky a především oblékání a svlékání jednoduchých bílých šatů s obručky. Ty dokázaly proměnit ženy tří generací v pohádkové nevěsty, ale také v prince, kteří se na koni už blíží. Všechno je ve Vůni třešňového dýmu tak nějak jasné, čisté, bílé, nekomplikované. Občasnou skvrnu dokážeme vyprat. Není tu žádná ambivalence, která by činila postavy živoucími. A obávám se, že za to nemůžou jen pohádky.

Zuzana Vojtíšková

Moc se mi to líbilo, bylo tam hodně témat, která se mě dotkla. Moc pěkné.

Eva

Myslím, že to bylo překombinované, bylo tam spousta dobrých nápadů, pro mě to bylo nejednoznačné. Ze začátku jsem si nebyl jistý, zda si ze mě dělají legraci nebo to myslí vážně, přišlo mi to nejednoznačné v uchopení, abych pobral message, kterou po mně chtěly, abych ji přijal.

Pavel

Viděl jsem to už podruhé, v menším prostoru a myslím, že ten menší prostor tomu seděl víc, bylo to osobnější a intimnější, ale pořád se mi představení líbilo.

Jirka

Trochu mě rušily přechody mezi zpíváním a mluvením, nelíbil se mi zpívaný projev, ale moc se mi líbilo zapojení pohádkových postav do příběhu. Byly tam vtipně podány rozdíly mezi mužským přemýšlením a ženskou naivitou.

Mája

Řekněme, že jsem to nepochopila, pochopila jsem, že nosné myšlenky, které chtěly sdělit byly, že ženy to mají těžší, že je tématem nedorozumění mezi dcerou a matkou. Představení mě nenadchlo.

Markéta

Mně se to líbilo, protože to bylo zajímavé. Těžko říct, jestli to bylo pravdivé, ale já mám zkušenost s návštěvou ze záhrobí, tak si myslím, že to mohlo být pravdivé.

Olga

PŘÍZVUK JSME CVIČILI S CIZINCI

Rozhovor s Jiřím Severýnem a Janou Erbenovou

Proč jste si vybrali právě pana Kaplana?

J.S.: Až do letošního ledna jsme měli dramaturgyni, která s námi na této inscenaci začínala, byla to moje dcera. Milovala mluvené slovo, zejména pana Kaplana, to byla její milovaná postava. Takže sehnala od pana Hanuše z divadla ABC scénář, oprávnění a my to začali hrát.

Dcera Petra byla tělesně postižená, a když v lednu náhle zemřela, museli jsme to právě pro ni dát co nejlépe. Protože ona s námi byla a stále je a chtěla, abychom to dali dohromady.

J.E.: Já bych ještě poznamenala, že náš soubor je starý už dvacet jedna let, a dlouho nám trvá, než si vybereme hru, která nás osloví. Petra opravdu přinesla ten mozek, a i když nebyla bohužel vůbec pohyblivá, přinesla hru a dala do toho vše. Řekla, že tatínek bude režisér, ale on namítl, že sám to dělat nebude, a že já mu s tím pomůžu. Ale v podstatě za nitky tahala vždycky ona, my jsme byli její prodloužené ruce.

J.S.: Byla to taková šedá eminence.

J.E.: Jsme moc rádi, že to děláme pro ni, a že jsme se s tím dostali z Kostelce až sem.

Myslíte si, že téma inascenace má přesah i do dnešní společnosti? Emi-

grace, přizpůsobení se, i ta hrozba války, před kterou všichni utíkají.

J.E.: To téma je velice zajímavé a v dnešní době velmi aktuální. Přijímání cizinců je problém, který řešíme dnes a denně. Teda my ho neřešíme, ale zdá se, že ho řešíme. Myslíme si, že toto téma může současně obecenstvo hodně oslovit.

Cvičili jste nějak všechny ty přízvuky, inspirovali jste se někde?

J.E.: Chtěli jsme se speciálně cvičit, měli jsme pozvané i nějaké cizince, aby nám to ukázali.

J.S.: Třeba Rumunsko bylo opravdu nahrané, herec se učil přímo od Rumuna.

J.E.: Zajímavá je také portugalská písnička, Burbulentina - jedna naše herečka byla v Ženevě v cukrárně, kde si ji zpívali, a otočil se na ně soused a říká: vy jste z Portugalska? To je naše lidová písnička.

J.S.: Poté jsme volili spíše podle citu, co jsme znali z osobní zkušenosti.

Takže k výběru písní jste přistupovali podobně jako ke cvičení přízvuků?

J.E.: Něco bylo převzaté už z dramaturgie, třeba píseň s Hitlerem, to bylo

už z ABC. Ale noty k ní jsme si museli shánět sami, ty jsou až z Německa.

Jiné písničky šly od toho, co kdo znal. Měli jsme původně domluveno, že nám program udělá ředitel hudební školy ve Vrchlabí, ale to znáte, měl spoustu práce. Tak jsme to sesypali sami, s ohledem na naše muzikantské schopnosti, abychom to mohli sehrát.

J.S.: Asi čtyři z nás hrají v takové potulné kapele, v létě na plovárnách a na Vánoce koledy. Takže muzikantsky už jsme se znali.

Jak jste si poradili s velkým počtem postav na scéně? Měli jste nějaké problémy?

J.E.: Jsme už docela starý soubor, už jsme docela sehaní, známe se, víme, jak kdo funguje. Naše první zkouška ale stejně vždycky vypadá tak, že polovina souboru jsou dyslektici, takže nepřečtou text. Když ho přečtou, tak mu nerozumí. A když mu rozumí, tak si ho nepamatují. Jediná herečka, která si ho pamatuje, má problém se sluchem. A když jsme začali zpívat, chtěli jsme udělat i choreografii, ale zjistili jsme, že půlka souboru má problémy se zády a koleny a nedokáže se ohnout. (smích)

Anežka Malčíková

JEN SE SLOVY

Pan Kaplan má třídu rád je mnoho desetiletí populární humoristická kniha Leo Rostena. Zavede nás do večerní školy, ve které se anglicky učí přistěhovalci. Jazyková komika, vyrůstající z nepochopení řeči a neschopnosti se ji naučit, je hlavním hnacím motorem komiky. Zvláště, když jazyk se svou svéráznou povahou patlá a „znásilňuje“ právě Hyman Kaplan. Všeználek, který své okolí přivádí k šílenství.

Vlastenecký divadelní spolek Vlastík si k jevištnímu zpracování vybral dramaturgii Miroslava Hanuše. Předloha i divadelní adaptace Kaplana je jednoduše řečeno nedramatická, nedivadelní. O to víc vyžaduje režijně-dramaturgickou práci, která by alespoň nějaké neslovní jednání, akci, pohyb a situační a nejen slovní humor na jeviště dokázala vnést. Cílem by mělo být nalézt i ve zdánlivě nekonfliktním textu konflikt a spor, a to nikoli konflikt dobrého s ještě lepším. Pro příklad: je velkou škodou, že třeba informace, že válka a Hitler, před kterými emigranti utekli do Ameriky, najednou stojí na prahu Spojených států, s utečením vlastně vůbec nehne. Žádný strach, žádná emoce, nic. Podobná střetávání a konflikty by mohla do inscenace vnést nesnesitelnost Kaplana a vzdor a nesnášenlivost k němu ze strany spolužáků. Mohla, ale bohužel v představení jsou tyto vzájemné animozity jen naznačené, nikoli zahrané a dohrané dostatečně situačně a dramaticky.

Právě literárnost a nedramatickosti textu klade zvýšené nároky na dohrávání situací, na jejich jasné vymezení a dělaní teček na konci situací, aby bylo jasné ohraničen začátek a vrchol a konec situace. Hrozí totiž to, že se bez vzruchu slije jevištní akce do jednolitého a nudného proudu slov. To se bohužel ve volyňském představení stalo a sledování se pro diváky stávalo náročnějším a unavujícím. Temporytmus až příliš připomínal vodorovnou čáru bez vrcholů, bez rytmu. Pocitově se pak čas zastaví a představení trvá ještě déle než ukazuje čas reálný. Možná by alespoň pomohlo, kdyby třeba každá jednotlivá postava výrazněji zastupovala svůj národ, klidně se všemi klišé a stereotypy, které my Češi na Poláky, Němce, Rumuny, Rusy uplatňujeme.

Vrchlabští si nevolili jednoduchý úkol. Hledat prostředky na cestě k tomu, aby se představení nezvrhlo jen v monotónní textové cvičení vyžaduje mravenčí práci s každou replikou a mikrosituací. Ačkoli divadelně nenabízí Rostenův Kaplan mnoho, přece jen by se našlo několik divadelně a dramaticky atraktivních střetů, na kterých by se daly situace vystavět. Pak by inscenace nebyla dušena jakousi pokličkou nebo hermeticky uzavřena na jevišti a izolována od diváků, kteří se samozřejmě textové hře s jazykem zasmějí, ale jinak úplně s představením nejdou.

Martin Rumler

Představení bylo opravdu vtipné, velice mě zaujalo, že i Češi dokázali takhle změnit jazyk i přízvuk.

Roderik, Praha

Já jsem na to šla kvůli předloze, a neklamalo mě to.

Ivana

Dlouhé, hodně dlouhé.

Jirka a Mája

Bylo to úžasné, konečně takové lehoučké představení, že se člověk zasmál.

Hana, Vrchlabí

Bylo to pozitivní a veselé.

Lenka, Kladno

Hra má potenciál, ale na konci to pro mě moc dlouhé.

Tomáš, Kralupy

Bylo to strašně dlouhé a bohužel to zůstalo jen v rovině textu.

Helena, Praha

Pro mě to nebylo dotažené po jazykové stránce, která mi přišla příliš nahodilá.

Lukáš, Praha-Brno

Bylo to strašně milé představení.

Líbila se nám energie a mrzelo nás, že někteří odešli po přestávce, myslíme si, že si to to představení nezasloužilo.

soubor Kefirová sekta, Louny

ROZHOVOR

...dokončení ze strany 1

Nikdy jsem nehrál, kromě jedné role oběšeného tatínka. Abychom ušetřili, tak jsem představení zvučil a svítil a pak jsem v závěru rychle oběhl sál, převlékl se, nalíčil se a vlezl do skříně a přes kladky mě jakožto mrtvolu nechali ze skříně vypadnout na hubu. Jenže pak už mě na tu roli nechtěli, protože všichni se snažili a já pak vypadl mrtvý ze skříně a měl jsem největší potlesk.

Aha, takže čemu se budeš věnovat?

Budu zase svítit, zvučit. Budu dělat kulisáka.

Když už nebudeš ředitelem, nebudeš muset dlouho připravovat přehlídku, plnit naše přání a ráno sem vozit z tisku zpravodaj, potkáme tě na Pikniku? Určitě. Piknik je součástí mého života bez ohledu na to, jestli jsem, nebo nejsem ředitelem. Dokud vydržím, protože věk nezastavíš.

Martin Rumler

KRÁTCE

Omluva dne

V druhém čísle zpravodaje jsme chybně uvedli, že Adam Doležal vystudoval v Brně DAMU. Ve skutečnosti však vystudoval JAMU. Zatím není zcela jasné, zda byla DAMU chybou dotčena nebo poctěna, zda JAMU skutečně existuje a co je to vlastně Brno. Přesto se všem pro jistotu omlouváme.

Moudro dne

Jedna zmrtvýchvstalá babička drama nedělá.

FAGI

PROGRAM

Pondělí 1. července 2019

10.30 (sraz Na Nové) Komentovaná prohlídka města Volyně (DP)

14.00 NN Rádobydivadlo Klapý / režie: Václav Špirit
Maxim Gorkij: **Vassa**

17.00 MS Diskuse (Vassa)

18.30 NN Ty-já-tr/HROBESO Praha / režie: Štěpán Pácl
Roland Schimmelpfennig: **Zlatý drak**

20.30 Diskuse (Zlatý drak)

21.30 NN Divadlo Exil Pardubice / režie: Jana Tichá
Eurípidés, Petr Kolečko: **Kauza Médeia**

23.15 MS Diskuse (Kauza Médeia)

Úterý 2. července 2019

10.30 M Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel Skála
Pavel Skála: **Poem macht frei** (DP)

15.00 NN DS Karel Čapek Děčín / režie: Jana Stejskalová
Marina Carr: **Maja**

17.45 Z **BURKE CUP** – soutěž (nejen) divadelních týmů o pobyt na DPV 2020

18.00 M Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel Skála
Pavel Skála: **Poem macht frei** (DP)

19.45 NN Ty-já-tr/Hroboso Praha / režie: Luděk Horký
Bohumil Hrabal, Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček: **Ostře sledované vlaky**

21.45 MS Diskuse (Maja, Vlaky)

23.45 Z **Koncert Honzy Mrázka** (DP)

Zpravodaj celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2019. Redakce: Anežka Malčíková, Irena Knetlová, Martin Rumler, David Slížek. Vydává Volyňská kultura. Náklad 100 výtisků.